

Załącznik nr 1

Uzasadnienie do Uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną, powołaną w dniu 21 grudnia 2020 r przez Radę Naukową Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu, w sprawie przeprowadzenia postępowania o nadanie dr Agacie Świątkowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

1. Sylwetka Habilitanta

Dr Agata Świątkowska ukończyła studia magisterskie na kierunku biologia (ze specjalizacją biotechnologia) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2002 roku. Następnie, w latach 2004-2008 prowadziła badania w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu do rozprawy doktorskiej. Stopień naukowy doktora nauk chemicznych z zakresu biochemii został nadany przez Radę Naukową Instytutu za pracę zatytułowaną „Zastosowanie rybozomu delta i rybonukleazy Dicer do ukierunkowanej degradacji cząsteczek RNA o silnie uporządkowanej strukturze przestrzennej”. Następnie dr Świątkowska odbyła 4-letni staż podoktorski (w latach 2008-2012) w *Institute of Cell Biology, Wellcome Trust Centre for Cell Biology* na Uniwersytecie Edynburskim (Wielka Brytania). Od roku 2012 pracuje na stanowisku adiunkta w Zakładzie Biochemii RNA ICHB PAN, przy czym w 2015 roku odbyła 6-miesięczny staż w *School of Life Science*, Uniwersytet Sussex w Brighton (Wielka Brytania).

2. Ocena formalna nadesłanych materiałów

Wszyscy członkowie Komisji Habilitacyjnej zapoznali się z kompletem dokumentów dotyczących postępowania habilitacyjnego dr Agaty Świątkowskiej obejmującym:

- 1) wniosek do Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych,
- 2) kopię dyplomu stwierdzającego posiadanie stopnia doktora,
- 3) autoreferat przedstawiający opis osiągnięcia naukowego w formie jednotematycznego cyklu publikacji pt. „Określenie roli regionu terminalnego 5' mRNA p53 w ekspresji genu TP53”,
- 4) wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informację o osiągnięciach dydaktycznych i współpracy naukowej
- 5) oświadczenia współautorów publikacji z określeniem ich indywidualnego wkładu,
- 6) recenzje, które przygotowali: prof. dr hab. Alicja Józkowicz, prof. dr hab. Maria Koziołkiewicz, prof. dr hab. Joanna Kufel i dr hab. Dawid Walerych.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana prawidłowo, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r poz.1668 ze zm.) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

Dokumenty zostały przygotowane starannie i zawierały wszystkie informacje potrzebne do oceny.

3. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci monotematycznego cyklu Publikacji

Jako osiągnięcie naukowe Habilitantka przedstawiła monotematyczny cykl publikacji, które ukazały się w latach 2013-2020. Publikacje wskazane jako osiągnięcie naukowe zostały przedstawione pod wspólnym tytułem: „**Określenie roli regionu terminalnego 5' mRNA p53 w ekspresji genu TP53**”.

Na osiągnięcie naukowe dr Agaty Świątkowskiej składa się siedem spójnych tematycznie publikacji, z których pięć ma charakter eksperymentalny, a dwie to artykuły przeglądowe.

Publikacje przedstawione jako osiągnięcie naukowe mają charakter wieloautorski. W pięciu pracach dr Świątkowska jest pierwszym autorem, przy czym w jednej z nich równorzędnym pierwszym autorem oraz w trzech pracach jednocześnie współautorem korespondencyjnym. Oświadczenia współautorów potwierdzają wiodący udział Habilitantki w opublikowanych pracach współautorskich. Wszystkie prace wchodzące w skład osiągnięcia zostały opublikowane w czasopiśmie z listy JCR, które posiadają znaczący współczynnik oddziaływania (IF, ang. *Impact Factor*), w tym dwie publikacje w renomowanym dla obszaru badawczego Habilitantki czasopiśmie *RNA Biology* (IF 5,350).

Sumaryczny współczynnik oddziaływania IF tych prac, wynosi 27,027. Prace przedłożone przez Habilitantkę są merytorycznie spójne i dotyczą charakterystyki strukturalnej i funkcjonalnej regionu mRNA genu TP53, kluczowego dla syntezy białka p53. W pracach eksperymentalnych dr Świątkowska wykazała, które elementy regionu końcowego 5' są istotne dla wydajnej translacji, w tym dla samej inicjacji tego procesu. Ponadto analizowała badany region mRNA także w kontekście sekwencji u myszy, oprócz sekwencji ludzkiej. W najnowszej publikacji Habilitantka opisała rolę białka hnRNP K, wiążącego się do mRNA p53, łącznie z charakterystyką tej interakcji w warunkach stresowych. Badane eksperymentalnie zagadnienia były dodatkowo opisywane i dyskutowane w publikacjach przeglądowych.

Wszyscy Recenzenci dobrze oceniają wartość naukową przedstawionego osiągnięcia naukowego.

Prof. dr hab. Alicja Józkowicz pisze: „*Wszystkie prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego ukazały się w dobrych i bardzo dobrych czasopiśmie specjalistycznych i ogólnobiologicznych, choć nie ma wśród nich prac opublikowanych w czasopiśmie o wysokim współczynniku oddziaływania. Artykuły stanowiące podstawę osiągnięcia naukowego były dotychczas cytowane 20 razy.*”

Prof. dr hab. Maria Koziolkiewicz zauważa: „*Ta niezbyt wysoka liczba cytowań wynika m.in. z faktu, iż 3 z 7 publikacji cyklu ukazały się w latach 2019-2020 i siłą rzeczy trudno w tej sytuacji o liczne cytowania. (...) Zapewne trzeba uzbroić się w cierpliwość oczekując na znaczny wzrost liczby cytowań, choćby dlatego, że rola izoform białka p5 w komórkowej odpowiedzi na stres jest zagadnieniem słabo poznanym, docenianym jak dotychczas przez wąskie grono badaczy.*”

Prof. dr hab. Joanna Kufel pisze: „*Szczególnie należy podkreślić dwa artykuły z 2020 i 2019 opublikowane w *RNA Biology* (IF 5,35), które jest solidnym czasopiśmie w dziedzinie biologii molekularnej i strukturalnej związanej z metabolizmem RNA. Istotne jest, że Habilitantka jest korespondencyjnym autorem 3 artykułów (wspólnie z Prof. Ciesiołką) oraz pierwszym autorem aż 5 z 7 publikacji. Naukometryczne parametry publikacji stanowiący osiągnięcie naukowe nie są wyjątkowe, ale można je uznać za wystarczająco dobre i spełniające kryteria wymagane w postępowaniu habilitacyjnym. Prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego dr Agaty Świątkowskiej, zarówno eksperymentalne jak i przeglądowe, stanowią spójną całość.*”

Dr hab. Dawid Walerych podsumowuje: „*Wszystkie powyższe prace świadczą, że dr Świątkowska wraz ze współautorami wykazała się skrupulatnością w planowaniu, wykonaniu i*

interpretacji wyników doświadczeń oraz w łączeniu ich w cykl cennych merytorycznie publikacji.”

Z Opiniami Recenzentów dot. dobrej oceny wartości naukowej osiągnięcia Habilitanta zgodzili się również w prowadzonej dyskusji Przewodnicząca Komisji, prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska, Członek Komisji prof. dr hab. Eliza Wyszko i Sekretarz dr hab. Agnieszka Fiszer.

4. Ocena aktywności naukowej Habilitanta

Całkowity dorobek naukowy Habilitantki obejmuje **17** publikacji, z których 15 zostało opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora. Sumaryczny współczynnik oddziaływania publikacji naukowych według listy JCR wynosi **63,571**. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS) wynosi **268** (bez autocytowań). Indeks Hirsha dla wszystkich prac Habilitantki wynosi **7**.

Habilitantka kierowała projektem finansowanym przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej Homing Plus, pt. „Expression of p53 protein and its N-truncated form, ANp53 - towards better understanding the mechanism of p53 IRES-mediated translation proces” w latach 2013-2014. Była współwykonawcą w realizacji 5 projektów badawczych oraz brała czynny udział w 6 międzynarodowych konferencjach naukowych.

Wszyscy Recenzenci pozytywnie oceniają całokształt aktywności naukowej Habilitantki.

Dr hab. Dawid Walerych zauważa: *“Poza proponowanym osiągnięciem w dorobku dr Świętkowskiej zwraca uwagę współautorstwo publikacji ze stażu podoktorskiego w laboratorium prof. Davida Tollervey – praca w czasopiśmie Nature Structural and Molecular Biology z roku 2012, zacytowana dotąd 111 razy oraz praca w czasopiśmie EMBO Journal z roku 2010, cytowana dotąd 98 razy.”*

Prof. dr hab. Alicja Józkowicz podsumowuje: *„(...) dorobek pani dr Agaty Świętkowskiej który nie został uwzględniony jako część osiągnięcia habilitacyjnego jest wartościowy. Prace są spójne tematycznie, kompleksowe i bogate metodycznie. Większość z nich ukazała się w bardzo dobrych czasopismach.”*

Prof. dr hab. Joanna Kufel pisze: *“Habilitantka kierowała jednym projektem badawczym w latach 2013-2014 (Homing Plus, FNP), oraz brała udział jako wykonawca w wielu projektach krajowych (MNiSW, NCN, FNP) i zagranicznych (The Wellcome Trust). Jest to chyba najslabszy punkt w dorobku habilitantki, ponieważ w ostatnich 6 latach nie uzyskała środków na samodzielne badania naukowe.”*

Prof. dr hab. Maria Koziolkiewicz zauważa: *„Dr Agata Świętkowska zamierza wykorzystać w przyszłości wiedzę i doświadczenie zdobyte w trakcie badań nad rybosomalnym RNA. (...) Plany badawcze Kandydatki dotyczą nie tylko różnorodności struktury mRNA kodującego izoformy białka p53, ale także roli białka p53 w rybosomopatiach.”*

W ramach prowadzonej dyskusji, do pozytywnej oceny aktywności naukowej Habilitantki przychylni się również pozostali członkowie Komisji: Przewodnicząca prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska, Członek Komisji prof. dr hab. Eliza Wyszko i Sekretarz dr hab. Agnieszka Fiszer.

5. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz osiągnięć organizacyjnych

Dorobek dydaktyczny dr Agaty Świątkowskiej obejmuje promotorstwo pomocnicze pracy doktorskiej obronionej w 2018 roku oraz promotorstwo pracy magisterskiej w 2014 roku. Recenzowała również publikacje w czasopismach międzynarodowych.

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili działalność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną Habilitantki.

Prof. dr hab. Alicja Józkowicz pisze: *„Doświadczenie dydaktyczne Habilitantki jest raczej niewielkie, co wynika głównie z charakteru zatrudnienia w jednostce badawczej nie prowadzącej dydaktyki porównywalnej z dydaktyką uniwersytecką. Niemniej pani dr Agata Świątkowska prowadziła ćwiczenia laboratoryjne dla studentów Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, choć było to jeszcze w okresie przygotowywania doktoratu.”*

Prof. dr hab. Maria Koziolkiewicz podkreśla: *„Począwszy od 2007 roku sprawuje nieformalną opiekę nad magistrantami, doktorantami oraz praktykantami, którzy w Zakładzie Biochemii RNA IChB PAN realizują swoje prace dyplomowe lub odbywają praktyki. Była także opiekunem studentów i magistrantów Uniwersytetu Edynburskiego, którzy zdobywali doświadczenie w zakresie biochemii RNA w grupie prof. Davida Tollerveya.”*

Dr hab. Dawid Walerych podsumowuje: *“Dr Świątkowska prezentowała swoje wyniki na licznych międzynarodowych konferencjach związanych z tematem jej badań, otrzymała wyróżnienie za rozprawę doktorską (...)”*

Prof. dr hab. Joanna Kufel zauważa: *“Na szczególne podkreślenie zasługuje to, że opieka nad doktorantką zakończyła się wspólnymi publikacjami, co świadczy o właściwym spełnianiu przez nią tego zadania i pozwala przypuszczać, że sprawdzi się w roli samodzielnej liderki zespołu badawczego. Aktywność dydaktyczną dr Agaty Świątkowskiej oceniam więc pozytywnie.”*

Z Opiniami Recenzentów dot. pozytywnej oceny dorobku dydaktycznego Habilitantki zgodzili się również podczas prowadzonej dyskusji Przewodnicząca Komisji, prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska, Członek Komisji prof. dr hab. Eliza Wyszko i Sekretarz dr hab. Agnieszka Fiszer. Należy nadmienić, że obecnie obowiązująca Ustawa o szkolnictwie wyższym i nauce (z 20.07.2018) nie wymienia oceny osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich jako obowiązujące kandydata na doktora habilitowanego (patrz art. 219 tejże ustawy).

6. Wniosek końcowy

W podsumowaniu, wszyscy członkowie Komisji, stwierdzili, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe, a także aktywność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna w pełni odpowiadają kryteriom stawianym przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego, zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. "Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce" (Dz.U. z 2018 r. poz.1668 ze zm.) i poparli wniosek o nadanie dr Agacie Świątkowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Głosowanie odbyło się w trybie jawnym, w pełnym składzie Komisji, a jego wyniki były następujące: oddano 7 głosów, w tym **7 za pozytywnym zaopiniowaniem i poparciem wniosku** o nadanie dr Agacie Świątkowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne.

Komisja przedkłada Radzie Naukowej Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Agacie Świątkowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Sekretarz Komisji

Przewodnicząca Komisji

dr hab. Agnieszka Fiszer

prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska